

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Χαιρετισμός Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών

Χαιρετισμός του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, κ. Κωνσταντίνου Σταυράκη, στην 5^η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων ΑΤΗΚ, που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 5 Ιουλίου 2019 στην Λευκωσία.

Κυρίες και κύριοι,

Ακρογωνιαίος λίθος του συνταξιοδοτικού συστήματος της Κύπρου είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων το οποίο μαζί με τις συνταξιοδοτικές παροχές του δεύτερου και τρίτου πυλώνα και τα άλλα μέτρα στήριξης των συνταξιούχων, που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, συνθέτουν το συνταξιοδοτικό μας σύστημα.

Λόγω των δημογραφικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει εδώ και χρόνια τόσο η Κύπρος όσο και οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, χρειάστηκε για να διασφαλίσουμε την βιωσιμότητα του Ταμείου, δηλαδή να ληφθούν μια σειρά από μέτρα από το 2009. Επιπρόσθετα μέτρα επιβλήθηκαν επίσης από την Τροϊκα τον Δεκέμβρη του 2012.

Λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που έγιναν πρόσφατα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο σύστημα κοινωνικής προστασίας, θεωρώ ότι έχει επέλθει ο χρόνος για να μελετηθεί ο εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου και η ενίσχυση του δεύτερου πυλώνα συνταξιοδότησης.

Ο θεσμός των Ταμείων Προνοίας και Συντάξεων, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις των εργαζομένων στην Κύπρο καθώς τα ωφελήματα που παρέχονται, όπως αυτά χρηματοδοτούνται μέσα από τη συνετή διαχείριση των εισφορών που καταβάλλονται, ενισχύουν το μέλος κατά την αφυπηρέτηση του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδοντας τεράστια σημασία στην αναγκαιότητα συμπλήρωσης του εισοδήματος των συνταξιούχων, προχώρησε εδώ και 16 χρόνια στην έκδοση της σχετικής Οδηγίας για ανάπτυξη του δεύτερου συνταξιοδοτικού πυλώνα με στόχο τη διασφάλιση για τον εργαζόμενο, ενός ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου κατά τη συνταξιοδότηση του, το οποίο δεν υστερεί σημαντικά από το επίπεδο που απολάμβανε όταν ήταν εργαζόμενος.

Σήμερα, μια νέα περίοδος αρχίζει για τα Επαγγελματικά Συνταξιοδοτικά Ταμεία με βάση τα διδάγματα του πρόσφατου παρελθόντος. Όπως γνωρίζετε, η διεθνής και η εγχώρια

οικονομική κρίση από το 2008 μέχρι το 2016, έχουν επηρεάσει τις αποδόσεις των επενδύσεων της πλειοψηφίας των Ταμείων που λειτουργούν στην Κύπρο καθώς η επενδυτική πολιτική τους παρά το γεγονός ότι ήταν συντηρητική, με επενδύσεις χαμηλού ρίσκου, εντούτοις η υψηλή έκθεση τους σε επενδυτικά προϊόντα στις δύο Τράπεζες που υπέστησαν κούρεμα καταθέσεων επέδρασε καταλυτικά. Τα Ταμεία Προνοίας και τα Ταμεία Συντάξεων καλούνται να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που διαμορφώνονται από νέα δεδομένα που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση και να επαναξιολογήσουν την επενδυτική τους πολιτική καθώς και τα επίπεδα ρευστότητας που πρέπει να τηρούν για να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις προς τα μέλη τους.

Θα ήθελα να τονίσω ότι, η συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των Ταμείων και ιδιαίτερα των επενδύσεων τους από τη Διαχειριστική Επιτροπή, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη διασφάλιση των ωφελημάτων των μελών τους.

Ο Έφορος Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών έχει την ευθύνη της εφαρμογής του Νόμου περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ν.208(Ι)/2012), ο οποίος εμπρικλείει τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/41/ΕΚ. Ο εν λόγω Νόμος διασφαλίζει την αποτελεσματική εποπτεία των Ταμείων και την ορθή λειτουργία και διαχείριση τους με την εισαγωγή ενός αυστηρού εποπτικού πλαισίου και κανόνων διαχείρισης των επενδύσεων.

Να υπογραμμίσω ότι, η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία για την λειτουργία και την εποπτεία των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών ταμείων - Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341, γνωστή ως IORP II, έχει τεθεί σε ισχύ στις 13/1/2017 και τα κράτη-μέλη είχαν 2 έτη για να μεταφέρουν στο εθνικό τους δικαίο τις πρόνοιες της εν λόγω Οδηγίας. Με βάση την νέα Οδηγία, αναμένεται ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο θα γίνει αυστηρότερο και δαπανηρότερο με στόχο την βελτιωμένη προστασία των μελών.

Όπως ήδη γνωρίζετε, χρόνο με το χρόνο η εποπτεία γίνεται πιο αυστηρή και πιο αποτελεσματική.

Ήδη και φέτος, την περίοδο μεταξύ Απριλίου - Σεπτεμβρίου 2019, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (γνωστή ως EIOPA) διεξαγάγει το 3ο

πανευρωπαϊκό τέστ αντοχής για τα Ταμεία Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών στο οποίο μετέχουν και Ταμεία Προνοίας και Ταμεία Σύνταξης από την Κύπρο. Στόχοι του τέστ είναι αφενός να αξιολογήσει την αντοχή των Ταμείων σε ένα δυσμενές σενάριο αγοράς και αφετέρου να αναλύσει τις επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία και τις κεφαλαιαγορές. Τα εν λόγω τέστ αντοχής αναμφίβολα συνιστούν ένα εργαλείο για έγκαιρη διάγνωση τυχόν μελλοντικών κινδύνων. Όπως είναι γνωστό, το πρώτο και δεύτερο τέστ αντοχής για τα Ταμεία διενεργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων το 2^ο εξάμηνο του 2015 και του 2017 αντίστοιχα και κατέδειξαν πολύ χρήσιμες διαπιστώσεις.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του που πραγματοποιήθηκε στις 13/9/2016 ενέκρινε πρόταση για την «Μεταρρύθμιση και ενίσχυση του πλαισίου των ταμείων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών και τη δημιουργία νέας ανεξάρτητης εποπτικής αρχής ασφαλιστικών εταιρειών και ταμείων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.»

Η εν λόγω μεταρρύθμιση αποτελείται από 5 άξονες και ο 1ος άξονας αναφέρεται στην εξέταση επιλογών πολιτικής με βάση τις βέλτιστες πρακτικές σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κύπρου. Προς αυτή την κατεύθυνση, θα εισαχθούν ή/και θα προωθηθούν, αφού εξεταστούν και συζητηθούν με τους εμπλεκόμενους φορείς, πολλές νέες ρυθμίσεις στην νομοθεσία (π.χ. προϋποθέσεις σύστασης, λειτουργίας και διάλυσης των Ταμείων, τα φορολογικά κίνητρα και η φορολογική μεταχείριση των Ταμείων, το πλαίσιο επενδυτικής πολιτικής, οι προϋποθέσεις για αναλήψεις ωφελημάτων και για δανεισμό από τα Ταμεία καθώς και οι μεταφορές συσσωρευμένων υπολοίπων-μερίδων μεταξύ των Ταμείων). Ο 2^{ος} άξονας της εν λόγω μεταρρύθμισης, αποσκοπεί στην ενίσχυση της εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών και των Ασφαλιστικών Εταιρειών που λειτουργούν στην Κύπρο, με τη δημιουργία μιας νέας ανεξάρτητης εποπτικής αρχής, έτσι ώστε να διασφαλίζονται όσο το δυνατό καλύτερα τα δικαιώματα και συνταξιοδοτικά ωφελήματα των πολιτών καθώς και η ευρωστία των Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων και των Ασφαλιστικών Εταιρειών. Ο 3ος άξονας αναφέρεται στην προώθηση λειτουργίας Ταμείου Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (συγκεκριμένα Ταμείου

Προνοίας) για τον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα για όσους εργαζομένους δεν καλύπτονται από το υφισταμένο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων ή τα υφισταμένα συνταξιοδοτικά σχέδια Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου με βάση τον σχετικό Νόμο του 2011 (Ν.113(I)/2011). Ο 4^{ος} άξονας σχετίζεται με τον καταρτισμό σχεδίου, μέσα στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων του κράτους, για σταδιακή επιπρόσθετη στήριξη των Ταμείων και των μελών τους που έχουν υποστεί ζημιά από την απομείωση των καταθέσεων στη Λαϊκή Τράπεζα και την Τράπεζα Κύπρου. Ήδη, όπως γνωρίζετε, αυτό έχει εφαρμοστεί από τον Ιανουάριο του 2018. Τέλος, ο 5^{ος} άξονας αναφέρεται στην προώθηση της Κύπρου ως προορισμού για την ανάπτυξη και διαχείριση διασυνοριακών ταμείων, ως νέου τομέα οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

Κλείνοντας, σας εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης του Ταμείου σας και ευελπιστώ ότι σύντομα θα αποφασιστούν μέτρα που θα ενισχύουν ακόμα περισσότερο το συνταξιοδοτικό σύστημα της Κύπρου.